

ArbetsmarknadsdepartementetJämställdhetsmyndigheten
Vikingsgatan 3
411 04 Göteborg

Uppdrag till Jämställdhetsmyndigheten att förbereda inordnandet av vissa uppgifter enligt förordningen om nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck

Regeringens beslut

Regeringen ger Jämställdhetsmyndigheten i uppdrag att förbereda inordnandet av vissa av Länsstyrelsen i Östergötlands läns uppgifter enligt förordningen (2022:1345) om nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck så att Jämställdhetsmyndigheten kan överta uppgifterna den 1 januari 2026.

Inordnandet avser uppgifter som följer av 3 § förordningen om nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck, förutom uppgifter enligt 3 § 4–5.

Jämställdhetsmyndigheten ska vid genomförandet av uppdraget beakta 6 b § lagen (1982:80) om anställningsskydd. Samråd ska ske med Arbetsgivarverket i arbetsrättsliga frågor.

Jämställdhetsmyndigheten ska genomföra uppdraget i dialog med Länsstyrelsen i Östergötlands län och övriga länsstyrelser. Jämställdhetsmyndigheten ska i relevanta delar inhämta kunskaper och erfarenheter från Brottsförebyggande rådet, Socialstyrelsen och andra myndigheter och aktörer.

Utgångspunkten för uppdraget är att upparbetad kunskap och erfarenhet så långt som möjligt ska tas tillvara samt att uppgifterna ska utföras med bibehållen effektivitet och kvalitet. Barns och ungas särskilda utsatthet ska ingå i genomförandet. Jämställdhetsmyndigheten ska beakta eventuella

överlappningar med andra nationella myndigheters ansvarsområden så att informationen blir sammanhållen.

Jämställdhetsmyndigheten ska i sitt budgetunderlag för 2026–2028 i samverkan med Länsstyrelsen i Östergötlands län beakta att uppgifter ska överföras från Länsstyrelsen i Östergötlands län. I budgetunderlaget ska en resurseffektiv överföring vara utgångspunkt.

Jämställdhetsmyndigheten ska löpande informera Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet) om hur arbetet med uppdraget fortskrider.

Uppdraget ges med förbehåll för riksdagens godkännande i nödvändiga delar.

Skälen för regeringens beslut

Förordningen om nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck beslutades den 7 juli 2022. Den 1 oktober 2022 inrättades centrumet vid Länsstyrelsen i Östergötlands län. Centrumet ska enligt förordningen stödja och bidra till ett strategiskt, förebyggande och kunskapsbaserat arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck på nationell, regional och lokal nivå.

Regeringen har i budgetpropositionen för 2025 redogjort för att länsstyrelsernas samlade uppdrag och roll i förvaltningen ska vara tydliga. Regeringen ser över om länsstyrelsernas breda uppdrag bör avgränsas och om arbetsuppgifter bör renodlas mellan länsstyrelserna och andra myndigheter. Prövning och omprövning av vilka uppgifter och uppdrag som länsstyrelserna ska ansvara för bör ske med vägledning av de principer som redovisades i budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1 utg.omr. 1 avsnitt 10.5). En sådan princip är att en länsstyrelse i normalfallet inte ska ansvara för nationella uppgifter och uppdrag.

Jämställdhetsmyndigheten är förvaltningsmyndighet för frågor som rör jämställdhetspolitiken. Myndigheten ska arbeta med uppföljning, analys, samordning, kunskap och stöd i syfte att nå de jämställdhetspolitiska målen och ska bidra till en strategisk, sammanhållen och hållbar styrning och ett effektivt genomförande av jämställdhetspolitiken. Jämställdhetsmyndigheten har bland annat i uppgift att främja utvecklingen av förebyggande insatser mot mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och människohandel för alla ändamål samt mot våld i samkönade relationer

samt att synliggöra och motverka hedersrelaterat våld och förtryck med inriktning på nationell kunskapsutveckling och strategiska övergripande frågor. Mot denna bakgrund anser regeringen att myndigheten är en lämplig aktör att utföra flera av centrumets uppgifter.

Länsstyrelserna har enligt förordningen (2021:995) om länsstyrelsernas regionala arbete mot mäns våld mot kvinnor i uppgift att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor, inklusive hedersrelaterat våld och förtryck. Det innebär bland annat att stödja och bidra till införandet av effektiva metoder, arbetssätt och kunskapsstöd i regionala och lokala verksamheter, att stödja och bidra till samarbetet på regional, lokal och nationell nivå samt att stödja och bidra till utbildning och kompetensutveckling i länet. I viss mån överlappar länsstyrelsernas regionala uppgifter med centrumets uppgifter.

Uppsala universitet (Nationellt centrum för kvinnofrid) tillhandahåller i dag en nationell stödfunktion dit enskilda som är utsatta eller riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck och deras närstående kan vända sig för råd och vägledning på generell nivå. Uppgiften enligt 3 § 5 förordningen om nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck att säkerställa att det finns en sådan särskild nationell funktion omfattas därför inte av uppdraget.

Denna verksamhetsöverflytt är ett led i regeringens arbete med att öka effektiviteten i statsförvaltningen och att tydliggöra länsstyrelsernas roll i förvaltningen. Regeringen anser att genom att samla uppgifter inom närliggande områden kan en högre effektivitet och bättre kvalitet uppnås. Överföringen av uppgifter sker även som en del av regeringens arbete med att stärka den långsiktiga styrningen av arbetet mot mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck samt är i linje med den effektivisering av jämställdhetspolitiken som aviserades i budgetpropositionen för 2025 (prop. 2024/25:1 utg.omr 13 avsnitt 5.5).

Regeringen har i dag även gett Länsstyrelsen i Östergötlands län i uppdrag att förbereda överföring av uppgifter enligt förordningen om nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck till Jämställdhetsmyndigheten (A2024/01395).

På regeringens vägnar

Paulina Brandberg

Ulrika Helldén